

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 3Nt/24/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4425010328
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Melišek
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2025:4425010328.1

Uznesenie

Okresný súd Nové Zámky samosudcom JUDr. Ondrejom Meliškom v trestnej veci odsúdeného A. B. pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno a), písmeno b), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, o návrhu odsúdeného na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia, v Nových Zámkoch dňa 29.9.2025 takto

rozhodol:

Podľa § 446 odsek 1 Trestného zákona súd žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX.X.XXXX v C. D., trvale bytom E. F., G. XX/XX, t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, o zmenu ochranného liečenia protialkoholického ústavnou formou uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/63/2024-407 z 27.2.2025, právoplatného dňa 17.7.2025 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre 4To/31/2025-467 z 17.7.2025 na ochranné liečenie protitoxikomanické ambulatnou formou z a m i e t a, pretože nezistil podmienky na zmenu ochranného liečenia podľa § 74 odsek 2, odsek 5 Trestného zákona.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/63/2024-407 z 27.2.2025, právoplatného dňa 17.7.2025 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre 4To/31/2025-467 z 17.7.2025 bol A. B. uznaný vinným zo spáchania prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno a), písmeno b), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu súd uložil ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou podľa § 73 odsek 2 písmeno c) Trestného zákona účinného od 6.8.2024.

Podľa správy ÚVTOS Želiezovce odsúdený by mal výkon trestu nastúpiť 4.10.2025 s tým, že do výkonu trestu by mu mal byť započítaný výkon väzby od 17.6.2024 do 16.12.2024.

Výkon ochranného liečenia bol nariadený dňa 12.8.2025, výzvu na nastúpenie liečenia odsúdený prevzal dňa 15.8.2025.

Odsúdený dňa 6.8.2025 podal návrh na zmenu spôsobu výkonu uloženého ochranného liečenia z ústavnej formy na ambulatnú formu, ktorú odôvodnil tým, že vzhľadom pre krátkosť trestu túto nestihne vykonať a poukázal na pôvodný posudok, podľa ktorého znalec odporúčal uložiť protialkoholické liečenie ambulatnou formou.

Za účelom zistenia, či ochranné liečenie u odsúdeného bolo zahájené, si súd vyžiadal správu z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, ktorý podaním z 7.10.2024 oznámil, že odsúdený A. B. bol dňa 19.8.2025 nahlásený do poradovníka na výkon ústavného protitoxikomanického ochranného liečenia, avšak ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, kde sa ochranná liečba vykonáva, do dnešného dňa neurčil termín nástupu menovaného na predmetnú liečbu.

Zo záverov znaleckého posudku č. 75/2024 znalca B. A. H. mal súd preukázané, že odsúdený je osobou závislou na viacerých psychoaktívnych látkach, jedná sa o plne rozvinutú závislosť

a odporučil nariadiť ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou. Pobyť obvineného na slobode z psychiatrického hľadiska je potenciálne nebezpečný, pokiaľ bude požívať psychoaktívne látky (alkohol, drogy), preto znalec odporučil nariadiť liečenie.

Podľa § 74 odsek 1 Trestného zákona ambulantnú formu ochranného liečenia súd uloží, ak vzhľadom na osobu páchatel'a, povahu duševnej poruchy a liečebné možnosti možno očakávať splnenie účelu ochranného liečenia. Ústavnú formu ochranného liečenia súd uloží, len ak je pobyt páchatel'a na slobode nebezpečný z dôvodu duševnej poruchy alebo ak vzhľadom na osobu páchatel'a, povahu duševnej poruchy a liečebné možnosti nemožno očakávať, že účel splní ambulantná forma ochranného liečenia. Ak súd ukladá ochranné liečenie podľa § 73 ods. 2 písm. c) popri treste odňatia slobody, ktorého výkon podmienične neodkladá, uloží ho ústavnou formou.

Podľa § 74 odsek 2 Trestného zákona súd zmení formu ochranného liečenia, ak uložená forma neplní svoj účel a možno dôvodne očakávať dosiahnutie účelu inou formou. Ústavnú formu ochranného liečenia môže súd zmeniť na ambulantnú formu, ak doterajší priebeh ochranného liečenia nasvedčuje tomu, že ústavná forma už nie je potrebná a účel ochranného liečenia možno dosiahnuť aj ambulantnou formou.

Podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, vykonáva sa počas výkonu trestu v ústave na výkon trestu. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní ambulantnou formou alebo ústavnou formou.

Podľa § 74 odsek 4 Trestného zákona ochranné liečenie trvá, kým to vyžaduje jeho účel; o zmene jeho formy, o prepustení z jeho výkonu alebo jeho ukončení rozhoduje súd.

Podľa § 74 odsek 5 Trestného zákona ochranné liečenie uložené páchatel'ovi podľa § 73 ods. 2 písm. c) ambulantnou formou trvá najviac dvanásť mesiacov a ústavnou formou trvá najviac tri mesiace s následným doliečovaním ambulantnou formou, ktorá trvá najviac dvanásť mesiacov. Ak sa počas výkonu ochranného liečenia zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť alebo ak na dosiahnutie jeho účelu nie je potrebná určená doba alebo súdom uložená forma, súd zmení formu ochranného liečenia alebo rozhodne o prepustení z výkonu ochranného liečenia alebo o ukončení ochranného liečenia.

Podľa § 74 odsek 6 Trestného zákona od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak pred jeho začatím zaniknú okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

Podľa § 446 odsek 1 Trestného poriadku o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia alebo zmene druhu ochranného liečenia rozhoduje na návrh alebo aj bez návrhu predseda senátu súdu, v ktorého obvode je zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva. Ak súd rozhoduje na návrh prokurátora, zdravotníckeho zariadenia, probačného a mediačného úradníka alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo nemocnice pre obvinených a odsúdených, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia návrhu súdu. Ak súd potrebuje pre rozhodnutie znalecký posudok, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia znaleckého posudku.

Z vyššie citovaného ustanovenia Trestného zákona vyplýva, že ochranné liečenie môže prebiehať nielen ústavnou, ale aj ambulantnou formou, a to za podmienky, že povaha choroby a liečebné možnosti odôvodňujú predpoklad splnenia účelu ochranného liečenia a v prípade ak súd ukladá ochranné liečenie v dôsledku závislosti od návykovej látky popri treste odňatia slobody, ktorého výkon podmienične neodkladá, uloží ho ústavnou formou. Účelom ochranného liečenia je pritom ochrana spoločnosti výlučne prostriedkami špeciálnej prevencie a pomoci osobám závislých na omamných látkach a dĺžka jej trvania ako aj spôsob jeho výkonu sa podriaďuje jeho špeciálnemu preventívnemu pôsobeniu a právnomu poriadku účinnému v čase rozhodovania. Právny poriadok tak pri konštatovaní plnení účelu ochranného liečenia predpokladá pozitívne zmeny v zdravotnom stave takejto osoby. Účelom ochranného liečenia je totiž tak, ako je vyššie uvedené, nielen špeciálny preventívny účinok vo vzťahu k osobe páchatel'a, ale aj zaistenie ochrany spoločnosti týmto osobitným spôsobom. Z hľadiska vyhodnotenia, či uložené ochranné liečenie je potrebné alebo nie, je preto irelevantný výlučne vlastný úsudok osoby, ktorej bolo uložené s tým, že táto výkon ochranného liečenia nepovažuje za potrebný, resp. výkon ochranného liečenia považuje za obmedzujúci vo vzťahu k rozhodnutiam vo svojom osobnom živote.

Z obsahu na vec sa vzťahujúceho spisu v prejednávanej veci súd zistil, že odsúdenému A. B. bolo tak ako je už uvedené vyššie, uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou ako reakcia na ním spáchaný trestný čin a jeho závislosť. Jedným z podkladov pre rozhodnutie o uložení takéhoto liečenia boli závery znaleckého posudku znalca z B. A. H., z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ktorý u odsúdeného skonštatoval plne rozvinutú závislosť na viacerých psychoaktívnych látkach. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že odsúdenému bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody 10 mesiacov, ktorý by mal nastúpiť 4.10.2025 so započítaním doby väzby v danej trestnej veci od 17.6.2024 do 16.12.2024 a dňa 12.8.2025 súd nariadil výkon ochranného liečenia do príslušného Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, pričom zo správy ÚVTOS Želiezovce z 25.9.2025 mal súd preukázané, že doposiaľ výkon uloženého ochranného liečenia odsúdený nezačínal. Z vyššie uvedeného znaleckého posudku znalca MUDr. Bernáta mal súd preukázané, že odsúdený je v súčasnej dobe chorobne závislý od viacerých psychoaktívnych látka a v prípade ich ďalšieho užívania môže byť pre spoločnosť nebezpečný. Odsúdený v žiadosti uviedol, že po výkone trestu sa musí zamestnať a je ochotný sa podrobiť liečeniu, pričom je v zmysle aktuálne platného zákona nutné, aby liečbu vykonával v ústavnej forme, keďže bol odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody, s ktorým výkonom trestu zákon obligatórne spája výkon ochranného liečenia ústavnou formou.

Tento náhľad odsúdeného na ochranné liečenie podľa názoru súdu je bez akejkoľvek relevancie ku skutočnosti, že doposiaľ odsúdený nenastúpil výkon uloženého ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou, doposiaľ sa u neho jedná o abstinenciu vynútenú výkonom trestu odňatia slobody, keď z hľadiska plnenia očakávaného účelu ochranného liečenia u odsúdeného tak, ako je vyššie uvedené, je absolútne irelevantný postoj odsúdeného v tom zmysle, že tento ochranné liečenie by sám v určitej forme akceptoval.

Zároveň súd konštatuje, že v zmysle platnej právnej úpravy a to podľa § 74 odsek 2 Trestného zákona súd zmení formu ochranného liečenia, ak uložená forma neplní svoj účel a možno dôvodne očakávať dosiahnutie účelu inou formou a ústavnú formu ochranného liečenia môže súd zmeniť na ambulantnú formu, ak doterajší priebeh ochranného liečenia nasvedčuje tomu, že ústavná forma už nie je potrebná a účel ochranného liečenia možno dosiahnuť aj ambulantnou formou, pričom v danom prípade však odsúdený doposiaľ nenastúpil ochranné liečenie uloženému mu vyššie uvedeným rozhodnutím súdu a teda z tohto hľadiska nemožno konštatovať plnenie alebo neplnenie účelu ochranného liečenia aj s poukazom na závery znaleckého posudku MUDr. Bernáta, podľa ktorých je odsúdený v súčasnej dobe závislý od viacerých psychoaktívnych látok a v súčasnej dobe u odsúdeného pretrváva iba nútená abstinencia, u odsúdeného sa jedná o chorobný sklon k užívaniu návykových látok a pobyt probanda na slobode by mohol byť z psychiatrického hľadiska nebezpečný a zároveň súd konštatuje, že nie je splnená ani podmienka podľa § 74 odsek 5 Trestného zákona, keď sa počas výkonu ochranného liečenia zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť alebo ak na dosiahnutie jeho účelu nie je potrebná určená doba alebo súdom uložená forma s poukazom na skutočnosť, že odsúdený doposiaľ nenastúpil výkon uloženého ochranného liečenia, a to aj napriek skutočnosti, že znalec v znaleckom posudku odporúčal výkon liečenia ambulantnou formou, z ktorých dôvodov bez splnenia vyššie uvedených podmienok súd návrh na zmenu ochranného liečenia zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť na súde, proti uzneseniu ktorého sťažnosť smeruje a to do 3 pracovných dní od oznámenia uznesenia. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.